

доповідей за результатами тематичного «круглого столу», м. Миколаїв, 9 грудня 2022 р. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 15-18. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12065>.

ПРОБЛЕМИ ПИТНОЇ ВОДИ В УКРАЇНІ: ШЛЯХИ ЇЇ ВИРІШЕННЯ

*Лотарева Дар'я Валеріївна,
здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта (Аграрне
виробництво, переробка сільськогосподарської продукції
та харчові технології)»,
Миколаївський національний аграрний університет*

Ще з шкільних програм з біології ми знаємо, що без їжі людина може жити до двох місяців, а без води – до п'яти діб. В житті людини вода займає вирішальну роль, але саме від споживання неякісної води людина страждає від більшості хвороб.

З перших років самостійності наша держава має проблеми з питною водою. Україна відноситься до країн малозабезпечених, вона має обмежений запас використання водних ресурсів. Серед 152 країн світу, за визначенням Європейської економічної комісії ООН, Україна посідає 111 місце по показнику стоку на рік на одну людину [1].

Більшість країн Європи використовують підземні води для задоволення потреб населення високоякісною питною водою (90%). Міське водопостачання в Україні за рахунок підземних вод забезпечується лише на 25%. Треба ще враховувати те, що в Україні впровадження та нарощування водомістких та енергоємних технологій здійснювалося найбільш «дешевим» способом (без відповідних очисних споруд).

Проблемою для України було та частково залишається відсутність ефективних діючих правових, адміністративних та економічних механізмів природокористування. Будівництво багатьох споруд водопостачання та водовідведення без урахування вимог охорони навколишнього середовища призвело до значної деградації довкілля України, надмірного забруднення поверхневих і підземних вод, нагромадження шкідливих відходів виробництва.

Погіршує стан води і її органолептичні показники домішок з добрив та пестицидів, які використовують на полях при проведенні сільськогосподарських роботах [2]. Із-за порушення вимог охорони навколишнього середовища при будівництві об'єктів водопостачання вони потрапляють до водних об'єктів. Це в багатьох випадках створює пряму загрозу здоров'ю і життю людей.

За роки експлуатації річки Дніпро, її перетворили в каскад водосховищ, більша частина яких може бути віднесена до мілководних. У зв'язку з цим докорінно змінилися фізико-хімічні та біологічні властивості дніпровської води, вони продовжують погіршуватися з року в рік. Відбувається процеси гниття та бродіння синьо-зелених водоростей, природа таких токсичних компонентів ще до кінця не розкрита. Інтенсивне «цвітіння» водоймищ створює додаткові

проблеми на водозабірних та водоочисних спорудах. У такі періоди значно збільшуються дози хлору, коагулянтів, флокулянтів та інших реагентів, які є шкідливими для здоров'я людей.

Більшу захищеність від наслідків господарської діяльності мають підземні води [3]. Грунтові води широко використовуються у сільськогосподарському водопостачанні, але вони відносяться до категорії незахищених і не можуть бути джерелом господарсько-питного водопостачання.

Дослідження, які були проведені у північних регіонах України показали підвищений вміст заліза та підвищену мінералізацію (в декілька десятків разів більше за норму). Після контакту з повітрям вода, яка містить високий вміст заліза або марганцю має металевий присмак. Також такі обставини викликають заростання відкладеннями водорозподільних мереж.

Залізо є надзвичайно важливим елементом в організмі людини і тварин, але його надлишок дуже шкідливий для здоров'я. Вміст заліза у питній воді не повинен перевищувати норми, ця речовина накопичується головним чином у крові. За тривалого надходження в організм заліза відбувається перенасичення печінки колоїдами оксиду заліза, які руйнують клітини та викликають ракові захворювання.

Згідно з нормативно-правовими актами кожен колодязь, б'ювет, каптаж джерела (інженерна споруда нецентралізованого водопостачання) повинні мати санітарний паспорт, у якому вказані данні про власника, кількості користувачів, дату введення в експлуатацію технічні показники, санітарно-гігієнічну характеристику, відомості про державний санітарно-епідеміологічний нагляд за утриманням джерела.

Експлуатація централізованого водопостачання та водовідведення здійснюється за ліцензією, яка зобов'язує організацію, яка експлуатує водний об'єкт мати: необхідну матеріально-технічну базу, персонал із необхідним освітнім та кваліфікаційним рівнем, атестовану лабораторію для виробничого контролю (договір з лабораторією), відомості про обсяги видобування, виробництва та транспортування води, прилади для її обліку, відомості про технічні характеристики мереж, споруд та інших об'єктів, їхні схеми.

Розрізняють такі види контролю [4]:

- повний - здійснюють 1 - 4 рази на рік;
- скорочений періодичний - здійснюють від 12 до 36 разів і додатково 3 рази на кожні 10 тис. населення на рік;
- скорочений виробничий - здійснюють від одного разу на місяць до одного разу на добу (від 12 до 365 разів на рік).

Під час проведення повного контролю у підземних артезіанських та міжшарових безнапірних водах патогенні ентеробактерії не визначають. Безпечність та якість питної води при скороченому контролі здійснюють впродовж перших трьох місяців експлуатації б'юветів, колодязів та каптажів джерел, за мікробіологічними та органолептичними показниками - один раз на місяць.

Отже, фахівці стверджують, що загальна кількість води у світі практично не змінюється, а от її якість змінюється суттєво і не в кращий бік. Від того розладів

здоров'я у людини стає більше, вживання неочищеної і недоочищеної води призводить до багатьох хвороб: пов'язаних із камінням в нирках, сечовивідній системі, виразками та отруєннями різного характеру. Потрібно усувати наявність шкідливих речовин у воді шляхом її очищення, фільтрації та використанням центрального водопостачання і водовідведення за державними нормами контролю.

Список використаних джерел

1. Курепін В. М. Вода, як цінність людського життя // Захист водних ресурсів - Глобальні виклики, загрози опустелювання територій, міжнародні зобов'язання держав світу : тези доповідей з щорічного тематичного «круглого столу», м. Миколаїв, 22 березня 2022 року. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 13-16. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11214>.

2. Курепін В. М., Блащук В. В. Водопостачання для населення і раціональне використання водних ресурсів // Збереження планети - глобальні виклики, загрози, можливості на засадах результативного партнерства : тези доповідей тематичного круглого столу з питань екологічної безпеки до Всесвітнього Дня Землі - Earth Day, м. Миколаїв, 22 квітня 2022 року / Миколаївський національний аграрний університет. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 5-9. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11311>.

3. Іваненко В. С., Курепін В. М. Захист водних ресурсів та джерел водопостачання // Захист водних ресурсів - Глобальні виклики, загрози опустелювання територій, міжнародні зобов'язання держав світу : тези доповідей з щорічного тематичного «круглого столу», м. Миколаїв, 22 березня 2022 року. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 9-13. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11213>.

4. Іваненко В. С. Потенційні проблеми систем водопостачання міста Миколаєва під час бойових дій // Наукова молодь-2022 : збірник матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, м. Київ, 15 листопада 2022 р. Київ : КОМПРИНТ, 2022. С. 177-183. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12700>.

«ВОДНИЙ ФАКТОР» И СПЕЦИФИКА ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ СХОДУ ТА ЗАХОДУ

*Мірошкіна Н.В., канд. філос. н.,
доцент кафедри економічної теорії і
соціальних наук*

Розглянуті генетичні витоки особливостей розвитку політичного життя Сходу та Заходу в контексті первинного природного виклику.

Ключові слова: природний фактор, іригаційні системи, держава, влада, цивілізація.